Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar 1889-1946

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Landsbanki Íslands – Raufarhöfn í Norður- Þingeyjarsýslu – Kjartan Ólafsson – Þórshöfn – Svínadalur – Kelduneshreppur – Ás – Ásbyrgi

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-9, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Á almennum fundi í Kelduneshreppi hinn 26. jan. 1927. var samþ. eftirfarandi tillaga:

„Fundurinn er því fylgjandi, að Kópbyrgi verði keypt og felur hreppsnefnd að annast um kaupin. Enfremur felur fundurinn hreppsnefndinni að leita eftir því, hvort ríkið vilji ganga í kaupin, eða að minsta kosti styrkja hreppinn ríflega til kaupanna með fjárframlagi og hagkvæmu láni".

Björn Guðmundsson, Guðm. Guðmundsson
(fundarstjóri). (fundarskrifari).

Réttan úldrátt úr gerðabók Kelduneshrepps, votta

Björn Daníelsson oddviti.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hreppsnefnd Kelduneshrepps hefir borist símleiðis orðsending frá yður um, að hr. Einar Benediktsson gefi kost á því að selja Kelduneshreppi ítu og stóbyggi fyrir 7 þús. kr.

Á alm. sveitarfundi á Keldunesi 12. þ. m. var málið tekið til umræðu og samþ. að taka tilboðinu, og hreppsnefnd falið að annast um kaupin.

Jafnframt því sem vér þökkum milligöngu yðar í þessu máli, biðjum vér yður að skýra E. B. frá því að vér þökkum tilboð hans og viljum taka því. En þess óskum vér helst, að dragast mætti kaupsamningar þangað til í febr. m. s. l., því að þá verður oddviti Kelduneshreppa á tíðindum staddur í Reykjavík.

Vænum svars frá yður um ítu fyrstu hentugleika og vari þá eftirleiðis að fá að heyra aðalskilmála viðvíkjandi kaupunum. Í athugasemdinni yðar var þess getið, að þeir yrðu fremur á genzilegri; - kemur þá sér vel, því efnahagur sveitarinnar er - því miður - ekki góður.

Virðingarfylst

Garði, 13. okt. 1923

f. h. hreppsnefndar

Þór. Grímsson

Hr.

alþ.m. Benedikt Sveinsson

Reykjavík

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ÞÓR. GRÍMSSON

GARÐI,

- 13. Okt. 1923 -

Elskulegi frændi.

Þessu þakk fyrir síðustu fundi og alt gott í minn garð. Hér fannst réttast um leið og og sendi þér bréf kreppunefndarinnar. Á mínum dáðlítil vanar á Ísb. kaupin en þeir er gert. Það kom nakkið óvant bilbit Einars, og fundi manna á því að verði skyldi ekki vera hann þar sem E átti hlut á máli um. Vom hugir manna áskiptir og vildu allir á ráðist eyti í kaupin. En þótt verði þetti samnýjarnt eptir atvikum þá er þó kaupverðir 7 þús kr. eins þungur byrji fyrir fátækt og fámennt sveitarfélag, því aðtlaus eign verður þetta fyrst um sinn þar sem bóndar jarðanna eru bundnar og ónnur mið lífstíðarábúð og afgjaldin samtals 125 kr., en fyrirsjáanleg allmikil útgjöld á fyrstu árum, þar sem áhjá-hvæmilegt er að girða fyrir Byggðir skógs, þú mál er Kemur á fríta þar litlu skógarleyfar sem þar eru eptir. Þó vildi kreppsnefndin ekki þar fram á verði; áttaðist á það eyti ef til vildi til þess á bilbáðið eyti bekið aptur. Vilji menn heldur allmikið á sig leggja. Okkur hefir nú komið til hugar að senda alþ. í vetur umsakn um styrk til þessara kaupa og treystum við því á þú fleytjir það mál með dugnaði. Ræktunarfélagið hefir aptur en einu sinni látið í ljós á fund. um þess á, það vari fúst til þess á styrkja skógrækt í Ísb. leyfi ef sýslan eða sveitin nast því leggji nokk eign. arhaldi á því. En frá þú fél. er nú sent líkl. líðils styrks á vant fyrst um sinn þar sem efnahagurinn er nú hjá ó slæmur.

Þór.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

En og kvisti þri mi samt ekki svo mjög á ekki verði sitt hvort hægt á gera fyrir Byggir ef við getum eignast það, þri áhugi er allmikill fyrir þessu hjá Dengsemafélagunum hér nú er fri og er þýðan gott á vanta. - Mig þykir líklegt á og brezti mi undir i veðr um það leyti sem þing kemur saman og geri og þi rið fyrir á ítreja kaupin við Einar eða þann sem hann selli fyrir sina hönd og er þi gott á segja þig á mig gið rit og leiðbeiningar. Líka hefir mi flogið i hug, á og geti ef til vildi greitt fyrir stykkbeitni akkur ef og vesti bali vit einstaka þingmenn. Ymistlegt fleira hvetur mig til suðurferðar og geri og ráð fyrir á og verði á dvelja nokkur viku i R.vik vegna ymsra erinda. Þessvegna kemur mér vi i hug á fara i tal við þig hvort það geti ekki komið til mála á þi ítvegir mi vinnu við þingskriftir. Á vesu skortir mig mentun á ið háskólapiltana þar sydra. En nokkuð er og fejátur á skrifa og ekki þykir mi mjög álíklegt á og geti hent það markverðasta úr ræðum þingmanna. Annars getur þi mikla leitur um þetta demt, og veldur það enzri óánægju þótt eigi geti af þessu orðið, og mun það ekki aptra fir minni. -

Ifidan eru enzin markverð tíðindi. Clemens ánægja hjá bændum hér yfir verðleiku fjár og betri horfum á afurðasölu en líklegt var vit. En svemma þykir veðr ganga i gat þri vi er tölurverðr snjór kominn i byggð og jarðlaust i afréttum. En heyfengur mun á lakum hafa orðit i meðalagi og nokkur fyrningar fri f. ári, svo nokkur bót er i máli.

Um þessar mundir valda ósyndir sr. Halldórs mecku umtali i héraði. Sýnast sennastrik hans er það á hann hefir

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

2/

ÞÓR. GRÍMSSON

GARÐI

kærb þar á Brekku fyrir þjófnað. Í kærunni til sýslumanns kvaðst hann þar hafa tekið tré af reka sínum, og vitnar í skírnarbókina Prestbakkakirkju frá 14. öld sem eignarheimild. En þar hefir hérst tré af reka samkvæmt landamerkjadómi milli Brekku og Prestbakka frá 1888 og ekki verið ábalt af presti fyr en nú. Ríkisl presturinn sjálfur þarna prestlegan umhyggju og vorkunsemi þar sem hann getur þess til málsbáta að þar muni ekki hafa verið ljóst hvað þeim athafi kostað; og segja konu hans og barna vilji hann að ekki verði beitt þyngstu hegningu. Sýslum. mun vera áreiðanlegt til þess að taka þetta upp sem sakamál og hefir sent þing og þurfti á Akrs. Kom klerks til umsagnar og þar eitt situr nú. En semilega kemur sýslum. nauðir brýnlegar fyrir presturinn reiðast um skattgreiðslu, og tekur hann þá líkl. þetta mál fyrir um leið og er álíkt legt á auksist eitt þetta sand úr vinsaldir prests. –

Ég mig og minn fálki er alt gott að frétta. Grímur víkingur dafnar vel og er til mikillar ánægju á heimilinu.

Hann sér ekki fleira á seyðum. Bestu kveðjur fálki þinn og biðji yðkur allann vel.

Þinn einl. frændi

Þór. Grímsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ÞÓR. GRÍMSSON
GARÐI

174.

ÍSLAND
R
174

Herra
alþm. Benedikt Sveinsson

Skólavörðustig 11

Reykjavík

E/s Lagarfoss

169

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Gimsaeðlasafn Sjóma- og verslunarsafnsins í Grindavík

Þórunnarseli, 20/2. 1927.

Herra alþingism. Benedikt Sveinsson
Reykjavík.

Heiðraði vinur.

Með bréfi þessu sendi eg þér umboð til að bjóða íslenska ríkinu jörðina Byrgi í Heldutverfi, sem boðin var upp h. 3. nóv. s.l. til lúkningar landsbankaskuld kr. 2000,00 — tvö þúsund kr. —. Hæstbjóðandi varð Þórarinn Sveinsson í Kílakoti fyrir hönd Einars skálds Benediktssonar og var Einari slegin jörðin fyrir kr. 3800,00 — þrjú þúsund og átta hundruð krónur — og að uppfylla uppboðsskilmála, sem voru birtir á staðnum. Þá samstundis óskaði hreppsnefnd Heldunesshrepps að hafa rétt til að ganga inn í kaupin (sb. forkaupsrétt jarðr.) fyrir 31. des. 1926. og bókaði uppboðshaldari þetta. — Hinn 29. des. s.l. kom svo símskeyti frá sýslum. þingeyjarsýslu er tilkynti að Einar og bankinn samþ. að Heldunesshr. gengi inn í kaupin og uppfylti uppboðsskilmálana. Lét eg það skeyti fylgja hér með. — Þessu skeyti svaraði svo hreppsnefnd nokkru síðar og ákvað að ganga í kaupin á Byrgi.

Nokkru síðar var almennur fundur haldinn hér í hreppi, bæði sveitandi þetta og annað og þar samþ. tillaga sem hér fylgir einnig.

Af Heldunesshreppur í fyrstu áskyldi sér rétt til að ganga í kaupin var sú orsök, að hreppsbúum þótti óviðeigandi að þessi alkunni, fagri, staður gengi lengur milli ýmsra manna kaupum og sölum, en að ódýrleyti ekkert hirt um þó skógur jarðarinnar og annað, sem þarna er til prýðis gengi til þurðar, þér einþá má róa bát á þessu sleifarlagi, en þér

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sídur sem það drezt lengur. Frá sjónarmiði Keldhverfinga var ekki verið að keppa eftir ödm, en að girða fyrir hið ádur talda skeytingarleysi, sem þessi jörð hefur ordid fyrir og hyggja allir ad Byrgi sé best borgid med því, ad landid taki þad ad sér, því þá yrdi semileza eitthvad gerd. Þarna þarf fljótleza ad girda og frida skógium. Um girdinguna þarf og ekki ad fjölyrda, þad er hentugt, eins og þér er kunnugt. Túnid er slétt og all-vráttunikid, vantar adalleza áburd; mætti hafa þar talsverd kúabú ef vel vari í gardinum búid.

Fyrir sveitarfélag er ekki eftirsóknarverd ad eiga jördina vegna þess, ad þarf fljótleza talsverd ad gera, sem ekki getur gefid ard fyr en ad allmörgum árum liðnum. Reyndar þer tillagan fram á, ef ríkid vill ekki kaupa, ad þá verdi veittur ríflegur styrkur, en mörgum finst ískilegra, ad þad gengi kaupleiðina.

Nú er þad ósk mín, og allra Keldhverfinga, ad þú gerir svo vel ad taka þetta mál til medferdar fyrir okkur, og treysti og þér til ad fram fylgja því eins og unt er og eftir því sem þú telur hagkvæmilegast til sigurs.

Eftir því sem mig minnir um uppboðsskilmálana, á borgun ad fara fram 1. júní n.k. og þyrfti þetta því ad ganga í gegn á yfirstandandi fimtu, því annars fellur enn kostnadur á, og fyrir honum er ekki gerd hér, en hreppurinn vill auðvitad fljóta skaðlaust úr þessu máli.

Ég er ordinn nokkuð langordur hér um, en fanst þess þurfa til ad skýra fyrir þér, sem ert ókunnugur málavöxtum.

Ollast svo til ad þú hafir þetta bréf fyrir kig, því ekki er þad greinargerd til alþingis. — Bid kig fyrirgefa ómak þad, sem af þessu leidir. — Lifdu heill.

Þinn vinur.

Björn Daníelsson.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vid undirskrifaðir sameigendur að jörðinni Byrgi í Kelduneshreppi gefum hér með herra alþingismanni Benedikt Sveinssyni fullt og ótakmarkað umboð til þess fyrir okkar hönd að selja nefnda eign til ríkisskjörnar Íslands, og skal allt, sem hann gjörir að þessu lútandi, vera bindandi fyrir okkur sem sjálfgjört væri.

Reykjavík 21. okt. 1927

Einar Benediktsson

S. S. Blöndal

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jeg undirritaður lýsi hjer með yfir því, að með því að rikisstjórn Íslands hefir fallist á, að kaupa jörðina Byrgi i Keldunesshreppi i Norður-Þingeyjarsýslu, með öllu löglega tilheyrandi og ásamt með þeim hluta Meiðivalla i sama hreppi, sem nú fylgir nefndri jörð samkvæmt rjettarbókum fyrir sýslumann Þingeyjarsýslu 1923, þá sel jeg og afsala jeg hjer með nefnda eign fyrir um samið verð, 6500- Sex þúsund og fimmhundruð krónur til handa islenska rikinu, sem eru greiddar til min jafn hliða, sem umboðsmanni seljanda.

Til staðfestu nafn mitt undirskrifað i viðurvist tveggja vitundarvotta.

Reykjavik 14. april 1928.

Samkvæmt viðlögðum umboðum.

Vitundarvottar:

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1928-1929

Svínadalur.

Umsókn til Alþingis.
Lánsskjöl (til Landnámssjóðs).
Björn Haraldsson afhe fæina skjala, sem á kunna að vanta.

Fyrst þarf að gera út um kaupin við Claesen.

NB. Eigendur vilja ekki selja á svo stóru þetta er sinnar nauðsyn.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hjer med felum vit undirritaðir hr. Birni Haraldssyni Austurgörtum umbot til þess að kaupa fyrir okkar hönd ábúðarjörð föður okkar, (sem hefir gefið okkur eftir sinn kaupgjeld) Svínadal í Kelduhverfi, af eiganda jarðarinnar eða umboðsmanni hans. Gildir umbot þetta til að undirskrifa kaupbrjef og gera samning um greiðslu og kaupverð fyrir okkar hönd.
Skal alt sem nefndur umboðsmaður gerir í þessu efni vera svo gilt sem vit hefðum það sjálfir gert.
Nefndur umboðsmaður má afhenda umboðið öðrum.

Svínadal 21. december 1928

Vitundarvottar:

Jón Pálsson
Kristján Pálsson

Guðrún Pálsdóttir
Theodór Guðmundsson

Framsel hjermeð umbot þetta til alþingismanns Benedikts Sveinssonar Reykjavík.

P.t. Rvík. 8/1. 1929.

Björn Haraldsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar frá Þingvöllum í Reykjavíkur

Það vottast samkvæmt veðmálabókum Þingeyjarsýslu, að á jörðinni Svínadal í Kelduneshreppi innan Þingeyjarsýslu eru engin þinglýst veðbönd.

Skrifstofa Þingeyjarsýslu 28/1. '29.

Gjald 3,00
Sppl. 0,50
Kr. 3,50
J.J.H.

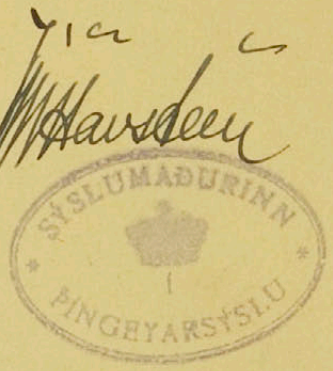

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vér undirritaðir felum hjermeð hr. Birni Haraldssyni bónda á Austurgörðum átakmarkat umboð fyrir okkar hönd til þess að sækja um og taka lán hjá Byggingar- og landnámssjóði eins hátt og sjóðurinn vill veita okkur til byggingar íbúðarhúss á eignarjörð okkar Svínadal í Skeiðahverfi gegn tryggingu þeirri er hjer greinir:

— — veðrjetti í nefndri jörð ásamt nefndri nýbyggingu 1- fyrsta- veðrjetti.

Skal undirskrift ~~okka~~ nefnds umboðsmanns okkar vegna undir skuldabrjef fyrir láninu, eða þess er hann setur í sinn stað, sem og alt annað er hann gerir lántökunni viðkomandi, vera jafn skuldbindandi fyrir okkur eins og við hefðum gert þat sjálfir.

Svínadal

Vitundarvottar:

Guðrún Pálsdóttir

Theodór Guðmundsson

Ól. Pálsson

Kristján Pálsson.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Framsel hjer med umbot þetta til alþingismanns Benedikts Sveinssonar Reykjavík.

P.t. Rvík 9/1 1929.

Björn Haraldsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Það vottast hjermeð:

1. Að hús á jörðunni Svínadalur hjer í hreppi eru gömul og lieleg, og þú full þörf á nýri byggingu þar, og það þó frekar sem hún er á leið allra ferðamanna sem fara milli Austurlands og Mývatnssveitar, er oftast gista á Svínadal.
2. Að ábúendurnir þar - Jón og Kristján Pálssynir - eru svo af efnum kostaðir byggingu en eru þó svo á veg komnir að þeir geta haldið búskap þar áfram ef þeir fá lán til að byggja
3. Að jörðin er fyrir margra hluta sakir vel fallin til landbúnaðar, og liggur ekki undir neinum skemdum af völdum náttúrunnar -

Hreppstjórinn í

29. Dec. 1928

Keldunesþinghá.

Björn Sigfússon

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Það er álit okkar, sem undirritum vottorð þetta að Jón og Kristján Pálssynir á Víðivöllum í Skeiðahreppi séu vel fæddir og álitlegir til að stunda sveitabúskap. Þeir eru báðir sparsamir, ráðsettir og hófsemenn í hvívetna. Umfremur hafa þeir sýnt að þeir eru áhugasamir og lagnir fjármenn. Vegna þessa álits okkar sem byggt er á kunnugleika, gefum vit þeim fúslega meðmæli okkar, sem maklegum til þess að njóta láns úr Byggingar og landnámssjóði.

Ritað í janúar 1929

Björn Daníelsson. Jón Guðmundsson.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Tilloga um byggingu íbúðarhúss bræðranna Jóns og Kristjáns Pálssona á Svínadal

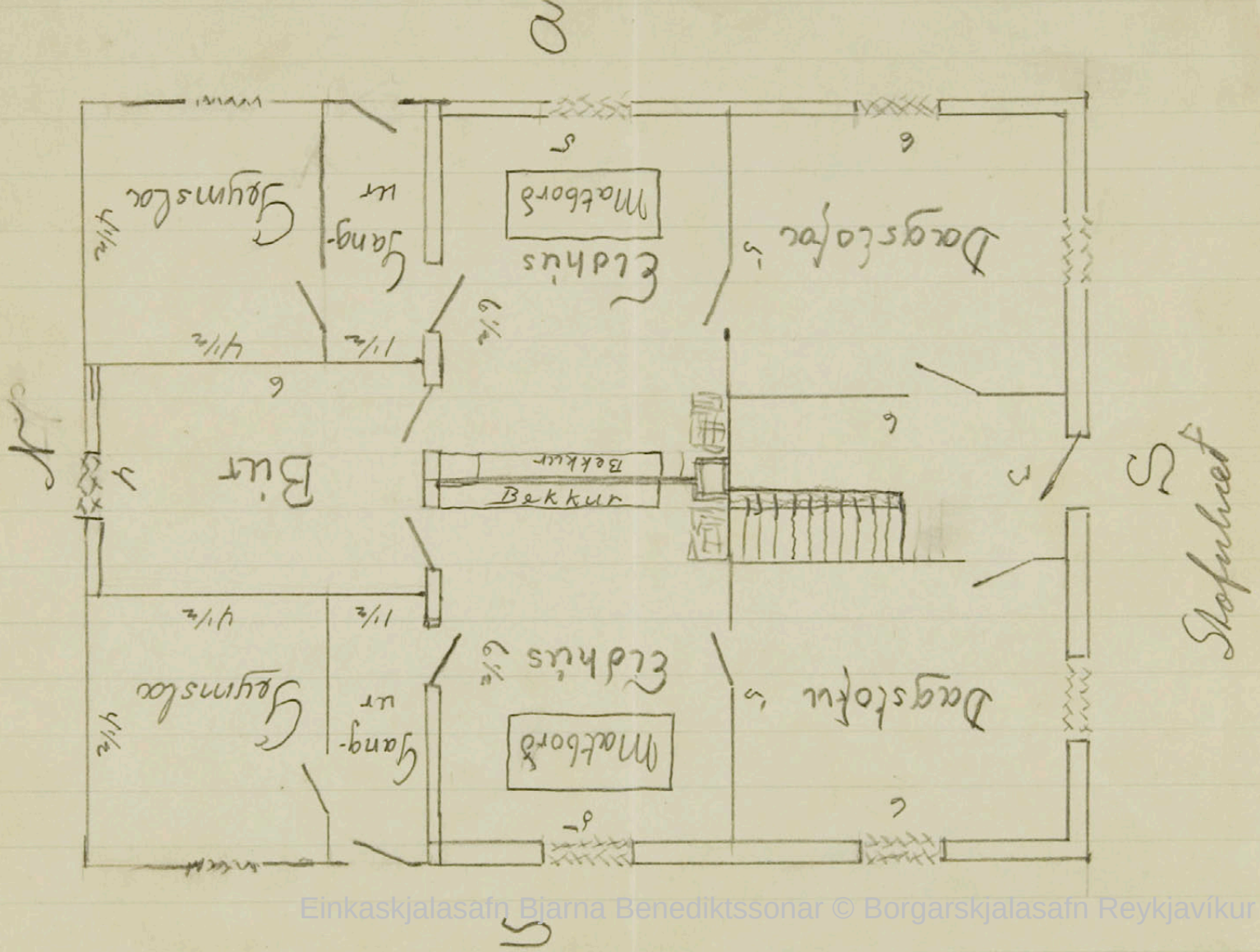

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

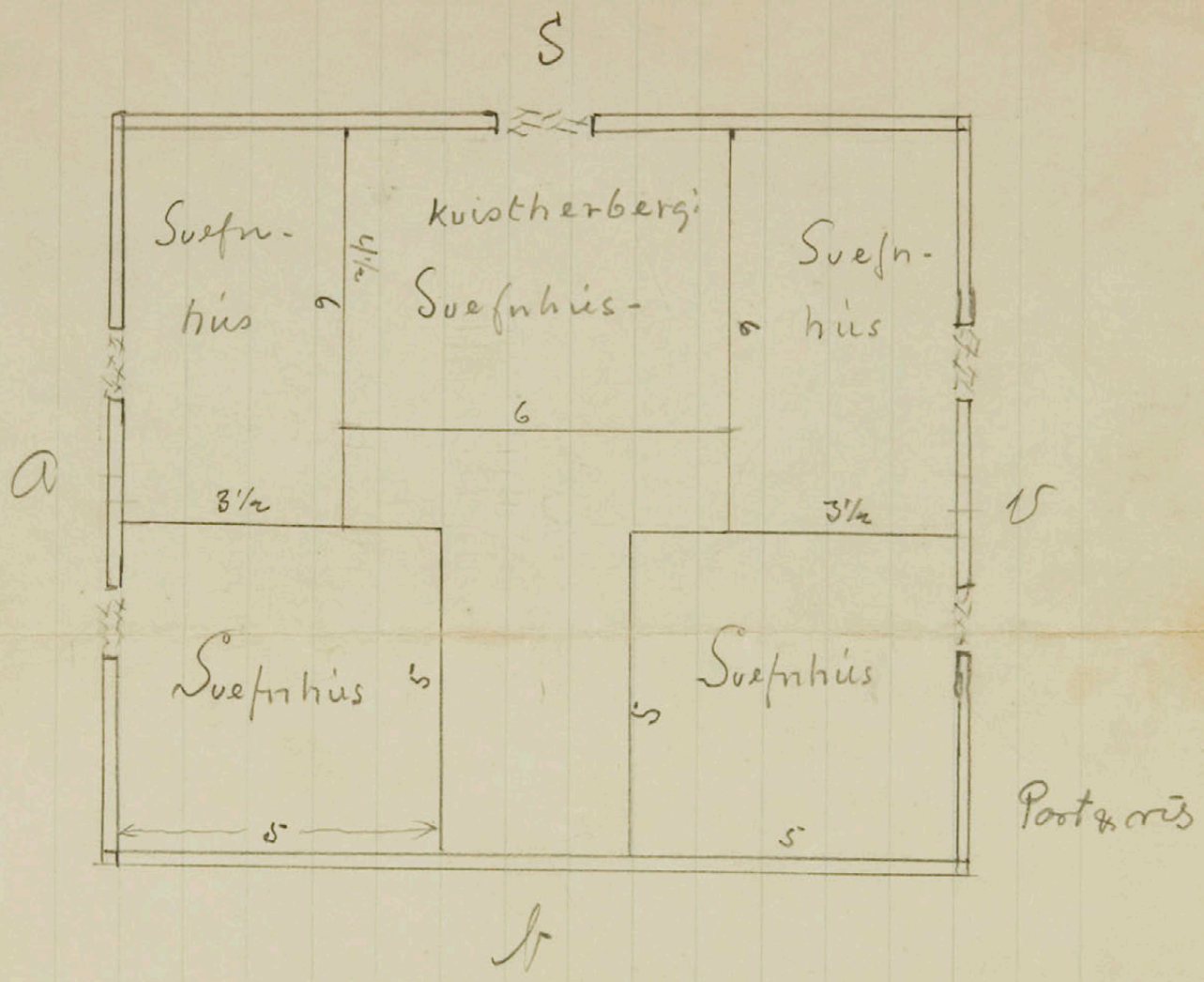

Aðalatriði af húsit sje sambygging 2ja sjálfstæðra íbúða sem geti at nokkru leyti og jafnvel at mestu leyti notast sem gistihús ~~t.d.~~ (fyrir 8-10 gesti) frá júní til 15 september.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vit undirritaðir leyfum okkur hjer med að fara þess á leit vit hit háa Alþingi að það veiti okkur alt at Kr 4.000.00 - fjögur - þúsund króna styrk til að byggja íbúðarhús á eignarjörð okkar Svínadal í Kelduhverfi er auk þess verði gistihús fyrir ferðamenn yfir sumarið. Höfum vit falið alþingismanni Benedikt Sveinssyni at skýra umsókn þessa nánar, svo og at svara fyrir okkar hönd fyrirspurnum málinu viðkomandi.

Svínadal

Jón Pálsson
Kristján Pálsson

Til Alþingis

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hjer med afsala jeg undirritaður löglegur ábúandi jarðarinnar Svínadalur í Skeldunesshreppi Páll Jónsson, kaupsjetti minum á nefndri ábúðarjörð til sona minna Jóns og Kristjáns, er hafa í hyggju að kaupa jörðina. Skal sjettur sona minna vera að öllu leyti hinn sami og minn var.

Svínadal 21 des. 1928

Páll Jónsson

Vitundarvottar:

Gudrún Pálsdóttir

Theodór Gunnlaugsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Björn Gudmundsson,
kaupmaður í Þórshöfn,

gjöri kunnugt, að eg, fyrir mína og móður minnar og systkyni minna hönd, byggi Páli Jónssyni í Svínadal eignarjörð vora Svínadal í Kelduneshreppi k.6 á dýrleika, enn forsarnir, sem jörðunni fylgja eru undan skildir, með skilmálum þeim er nú skal greina:

1.

Í leigu eftir hinar 8 (átta) Ár kirkjuser, er jörðunni fylgja, skal hann greiða 26 2/3 rd (futtugu og sex pund og tvo þriðjunga pundr) af hreinu velverkuðu smjöri til Skinnastaðaprests fyrir Mikaelsmessu hvers hausts á heimili hans.

2.

Í landskuld af jörðunni gjaldi hann á heimili mínu fyrir hvers árs fardaga 86 (áttatíu og sex) krónur, annaðhvort í peningum eða ávísun, er landsdrottni er jafngild peningum.

3.

Hann skal greiða alla þá skatta og skyldur, er á jörðunni hvíla eftir lögum þeim, er nú gilda eða síðar kunna sett að verða, og halda uppi öllum lögskilum af hemi, landsdrottni kostnaðarlaust að öllu.

4.

Hann skal rækta vel þúnjörð-

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

arinnar og vinna upp tún og engjar hennar hvert ár, og yfirhöfuð stýra hana, sem lög fyllst ákveda.

5.

Hann skal halda við ám þeim, er jörðunni fylgja, yngja þær upp og ábirgjast að öllu. Honum ber og, að halda vel uppi hús um jarðarinnar, og bæta þau að viðum, veggjum og hagstöðu eftir þörfum, svo og viðhalda glöggum landamerkjum og viðunanlegum túngarði.

6.

Þá er leiguliðinn flytur sig frá jörðunni eða andast, skal hann eða bú hans skila jörðunni, og öllu því, er henni fylgir, innstæðu, húsum, og öðrum mannvirkjum á fullgildu standi eða með fullu álagi eftir mati úttektarmanna. Eigi hann þá hús á jörðunni eða fyrningar heys, eldsneyti eða byggingarefni, er jörðin hefir gefið af sér, fer um það, sem segir í lögum um byggingu, ábúð og úttekt jarða 12 jan. 1884, 9. og 10. gr.

7.

Hann skal með trúmennsku og kostgæfni halda undir jörðina því, sem henni fylgja ber með réttu af engjum, beitilandi, stökum og hlunnindum. Reyni einhver til að áselast jörðina eða ganga á réttindi hennar í nokkuru, skal hann tafarlaust banna slíkan yfirgang og jafnframt gjöra landsdrottni óvart um hann.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

8.

Hann má ekki byggja ödrum af jörðunni, eða taka húsfólk, nema landsdróttinn leyfi.

9.

Með þessum skilmálum, er Páli Jónssyni heimil ábúð jarðarinnar Svínadals í 5 ár. Og lofar Björn Guðmundsson að framlengja ábúðina frá 5 til 10 ár. Enn bregði ábúandi í nokkurn ístaf skilmálum, hefir hann fyrirgjört ábúðarrétti sínum. Vilji hann fara frá jörðunni, áðurenn ábúðartíminn er á enda, skal hann sæja hemi lausri fyrir jól næstu á undan þeim fardögum, er hann ætlar að flytja burt.

Í þeim atriðum, er ekki eru greind hér að framan, þar um skyldur og réttindi landsdróttins og leiguliða ein og að meðfrið lög 12. jan. 1884 mæla fyrir.

10.

Landamerkjaskrá jarðarinnar þar ábúandi, ef hann óskar þess.

11.

Af byggingarbréfi þessu eru gjörð tvö samhljóða frumrit; heldur landsdróttinn öðru, enn hitt þar leiguliði. Þá er Páll Jónsson fer frá jörðunni, skal hann skila hann aftur byggingarbréfi sínu.

Eg undirskrifaður Páll Jónsson geng að framanskrifuðum byggingarskilmálum og skuldbind mig til að halda þá í

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

öllum greinum.

p. t. Krossdal, 9. jún. 1899.

Björn Edmundsson

Vitundarvottar:

Þórleif Jónsdóttir.

Þórður Flóventsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kjartan Olafsson
husasmidur
Laxàrdal Thórshöfn
Island

Þórshöfn XXXXXXXX Laxárdal, d. 13 Júni 1932

Heiðraði vinur.

Þakka þjer fyrir brjefið frá 10 maí sl. og alla þína hjálpsemi við mig.

jeg sendi þjer með brjefi þessu , sjálfskuldaráþyrgðarskjal-, veðskuldabrjef, og tvennskonar umboðsskírteini ,eins og við töluðum um í símtalinu um daginn.

Upphæð þá sem jeg óhjákvæmilega verð að greiða ,nú þegar, símsendi jeg eftir að við getum ákvarðað hversu há hún þarf að vera. Vildi gjarnan sleppa með 500,oo kr og fögurra mánaða vexti nú við yfirtöku hússins. Og skuldbinda mig svó til að greiða Líka upphæð á árihverju

Snæbjörn kvaðst hafa, fullmaktað Jón Maríasson bankamann til að annast um sölu hússins, fyrir sína hönd . Bjóst við að verða sjálfur fjærverandi.

Hjeðan er fátt að frjetta: Tíðin má heita mjög góð og horfur á að afkoma bændanna verði góð í vor, xxxxxxxxx að því leiti , sem veðráttan getur haft áhrif á þana. Aflabrögð hafa verið lítil, enn sem komið er. Jeg var að koma af sjó og er alveg að sofna yfir brjefið, svo jeg verð að biðja þig afsökuna á að það er bæði stutt og vitlaust.

Með bestu kveðju og virðing.

þinn einlægur.

Kjartan Olafsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Raufarhöfn 8 júní 1915

Heiðraði vinur!

Hérmeðsendt mál bið ég þig að flytja á þinginu í sumar og reina eftir fremsta megni að fá góðar endalyktir á þat.

Séra Halldór var búinn að byggja mér íbúð þá, sem hér verði um til lífstíðar fyrir 2 pund af hreinendum eðarduni árl. sem greitt aðt. átti fyrir ágústmánaðarlok ár hvert. Vit höfum alltaf verit til vina vit séra Halldór, enda er hann dálítill frendi minn, og þótist hann sína mér vinskaparbragð með þessu, enda bóte ég þat svo. En svo atvikaðist þat svo í fyrra sumar, að ég gerði honum ekki dúninn á réttum gjalddaga, eða sendi honum verð fyrir hann, því ég hafði þá í mörg horn að líta með ýmsar útborganir, en í haust fann ég hann, hafði ég þá hugsað mér að borga honum þetta í þeningum. Afþakaði ég dráttinn á borgunnni og gat um leit um, að ég eða eftirlitt af öðrum eðum dún heima, sem ég léti hreinsa í vetur. Hvat hann þat ekkert gera til, hann vein ánægður með, að fá hjá mér dún í vetur, því hann þyrfti að koma upp yfirsæng og lofaði ég honum því. En svo rétt þegar ég hef dúninn til, fæ ég bréf frá honum, segist hann þá vera horfinn frá því að fá dúninn, en biður mig að borga vert hans til kreppsnefndaraddvitans nyni í útsvar sitt. Í bréfi þessu viðurkennir hann ekki einu orði að því, at sér hafi fallit úlla dráttur á borgunnni. Eg bregð strax við og borga 36 kr til Addvitans, fe kvittun hjá honum fyrir þessari upphæð og sendi séra H hana og veit eigi annað en allt sé í góðu lagi á milli okkar. En viti menn; í fardögum kemur Steinn Einarsson á Raufarhöfn til mín og tilkynnir mér, at hann sé búinn að fá byggingu séra Halldórs fyrir íbúðinni. Þótti mér þetta nokkuð skrítit og neitaði ég Steini um at láta þat af hendi, þar ég hefði sjálfur eldri byggingu fyrir því, frá séra Halldóri sem hljóðaði upp á lífstíðar ábúð og hann hefði ekki byggt mér úr af því, eða tilkynt mér at hann tæki þat af mér.

Eg veit nú með vissu, at séra H. hefir byggt Steini íbúðina, og hefir fyrir ástæðu, at taka þat af mér, at ég hafi ekki staðit í skilum vit sig, eða borgat á réttum gjalddaga. En ég hef hugsat mér at halda

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ítakinn framvegis alþend þetta árið, af þeirri ástæðu, að mér hefir ekki verið tilkynt um að ég átti að sleppa því, fyr en svona eins og ég hefi sagt.

Er mér þat ekki óhætt?

Hér hefur gramist þetta við sera H. og álít þetta mezta ódrengskapar bragð af honum, að taka ítakið af mér svona þeizjandi. Ef hann hefði að eins imprað á því við mig að ég yrði að þarfa að borga dúninn til sín á réttum gjalddaga mundi ég hafa leitað því vel og þarfað þat framvegis og ekki þiggjet við þat. Vildi ég því þeim biðja að ítak þetta hyrfi úr sögunni, eða (at minnstakosti undan yfirráðum prestsins.

Fyrst prestar eru hættir að byggja kirkjujarðirnar og hafa engar vegna né varða af þeim framvegis, þá sýnist líka eðlilegast að svona lög úti ítök séu heldur ekki undir þeirra yfirráðum.

Eg veit als eigi hvat ítak þetta er réttháttt, en dottið hefir mér í hug (at ef þat – eins og ég hef heirt – er orðið þannig, að þat sé 1/16 partur úr eggjeri Rauðskaðnar, þá muni þar einungis vera átt við eggjum, en dúnn inn komi alls eigi til greina. Eg veit ekki hvat ítakið er gamalt, en þat hlýtur að vera svo gamalt, at þat sé frá þeim tíma (at mest var hugsat um matinn, enda var dúnn í þá daga í lágu verði og álla kreins aðr.

Eggver nú er meiningarleysa nema þat sé látið ná yfir afurðir varpsins dúnnin, því eggver undan eðarfugli er nú ekki um (at tala nema (at mjög litlu leiti sem engan drezar, samkvæmt lögum. Eggver á aftur vel við þar sem egg eru teknir undan öðrum fugli en eðarfugli svo sem bjargfugli.

Eg vil því halda að orðið eggver berði á at ítakið hafi einungis tekið yfir eggjum, en alls eigi til dúnsins, því á þeim dögum hafi þótt meira varið í eggjum en dúnnin og eigi þat því að vera horfið úr sögunni.

Prestinum á Skinnastað má vera sama hvat þing og skjörgeir úr þessu máli, fyrst hann fer laun sín úr presklaunasjóði; missir hann einkis í.

Af því ég get eigi betur fundið, en ítak þetta sé mjög ósamgjörnt ef eigi ranglátt, að því leyti at þat sé fallið um sjálft sig með orðinu eggver, þá fer ég fram á, at þingið afnemi þat með öllu, en sé þat óþaðnlegt, þá er varðveitin mín, sem ég hefi fylstu von um at verði tekin til greina. En hinn hefir máske ekki undir þingit, heldur umboðsvaldið eða stjórnina

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

og vil ég þá biðja þig, að flytja hana þar og láta mig vita um úrslitinn.

Þat virðist ekki ósanngjarnt að taka medaltal af dómverði fyrir síðustu 10 ár og binda uppheðina við þat, sem eg yrði látinn borga.

Þar sem Raufarhöfn stigur nú úr 50 kr. landskuld upp í 650 kr. virðist mér fyllsta sanngirnisásteða til að losa mig eða áðurnanda Raufarhafnar hver sem hann vari við ítaks kvöð þessa, því legumalir er nú orðinn í fyllsta mata hár, til þess að geta þrifist á jörðinni. Þat er gott að búa hér í góðum árum, en í hörðum árum og ísa árum, er hér hildakanlega harðreskjulegt og erfitt að halda uð sæmilegum búskapi.

Þat er nú Cadeins fanð at slá í jörð hér, og kuldar svo miklir nótt og dag að hvort lamb deir sem úti ber, eða ekki kemst strax í hús, alveg aflalaust af sjó og engir matvara kaupmenn hingat á þessum sumri.

Eg veit góði vin at þú gerir þat bezta sem þú getur í þessu máli og þat sem þú álítur best viðeiga, enda skal þat eigi spilla vinsaldum þínum hér, ef mál þetta fer heppilegan enda.

Eg legg hér inní 10 krónur sem á Cad koma upp í blaðið Ingólfur um leið og eg bið þig at láta mig vita hvort dánarbúið skuldar baðinn og hvat mikit, ennfremur ætli Cad breiða utanáskrift blaðsins á mitt nafn.

Þinn einl vin

Marínus Lund

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hérmeð vil eg biðja hið heiðraða Alþingi, að afnema ítak það, sem ábúandi jarðarinnar Raufarhöfn, hefir árlega þurft að borga til prestsins á Skinnastað, en það hefur verið 2 pund af velhreinsuðum æðardún árl.

Astæðan til þess, að eg bið um þetta, er sú, að jörðinn Raufarhöfn er nú svo hátt leigð, að full ástæða sýnist vera til, að fleiri kvaðir hvíli ekki á jörðinni, en landskuldin 650 krónur.

Skyldi hið heiðraða þing ekki geta fallist á, að veita mér þessa bón mína, vil eg til vara fara ~~fara~~ fram á það, að það breiti ítaki þessu þannig, að eg fái að borga það í krónutali, með vissri upphæð á ári, sem lögð sé við landskuldina, eða ef það fæst ekki, þá í prestlaunasjóðinn.

Að eg fer fram á þessa breitingu sem í sjálfu sér sýnist ekki þrenningasparnaður, kemur til af því, að presturinn á Skinnastað hefir leikið ítak þetta af mér, ábúanda Raufarhafnar, og byggt öðrum manni það. Það er sagt að ítakið sé 1/16 partur úr eggveri Raufarhafnar og getur það verið mér eða hverjum ábúanda, óþægilegt að vigta út 1/16 part úr vorjinu í hvort sinn og farið er í það.

Presturinn sem nú er á Skinnastað hefir sagt mér, að ítak þetta sé reiknað sér upp í lekjur sínar, með verði 2 punda af hreinsuðum æðardún og hefir hann þegið þetta gjaldið síðan hann tók við Skinnastað.

Mér er kunnugt um, að þetta hefir verið goldið héðan Skinnastaðarþrestli, síðan sera Benidikt sál Kristjánsson varð prestur á Skinnastað, þá var faðir minn Lund bóndi á Raufarhöfn og varð það að samningum með þeim, að ítakið skyldi reiknast 2 ℔ af hreinsuðum dúni eftir gangverði árl. og hefir þetta síðan verið borgað, hlutaðeigandi þrestli, annað hvort með 2 pundum af hreinsuðum æðardúni, eða verði þeirra eftir gangverði árl.

Mál þetta fel eg hérmeð hinum heiðraða þingmanni okkar Norðurþingeyinga, til flutnings á þinginu 1915 og mun hann skýra það nánar á stöðum þjóðþingsins.

Raufarhöfn 10 júní 1915

Marcus Lund

ábúandi Raufarhafnar

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Landsbanki Íslands
1925

Reykjavík — Ísafoldarprentsmiðja h.f. — 1926

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Landsbanki Íslands
1925

Reykjavík — Ísafoldarprentsmiðja h.f. — 1926

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Síðastliðið ár var yfirleitt gott aflaár bæði til lands og sjávar. En hin mikla hækkun íslensku krónunnar, verðfall flestra afurða og sölutregða í árslokin hefir, að miklum mun, rýrt afkomu atvinnuveganna.

Fyrir *landbúnaðinn* var árið yfirleitt mjög hagstætt. Tíðarfar var sjerlega gott á Norður- og Austurlandi og var þar góð grasspretta og fyrirtaks heynýting. Grasspretta var einnig góð á Suður- og Vesturlandi, en aftur á móti var veðráttan þar óhagstæðari og heynýting því lakari. Heyfengur varð víðast mjög mikill og hvergi undir meðallagi, en talið er að hey hafi reynst frekar ljett. Skepnuhöld voru góð, en slátrun allmikið minni en venjulega vegna hins mikla heyfengs. Þrátt fyrir hækkun ísl. krónu fjekst hærra verð fyrir útflutt saltkjöt, en árið áður; var meðalverð á saltkjötstunnu um kr. 180.00; ull fjell aftur á móti mjög í verði og fjekst fyrir hvíta vorull nr. 1 aðeins kr. 2.50—2.90 fyrir kg. Um haustið var með tilstyrk ríkissjóðs gerð tilraun með útflutning á frosnu kjöti.

Þótt síðastliðið ár væri hvergi nærri viðlíka gott fyrir *sjávarútveginn* sem árið 1924, þá varð það fyllilega meðalár. Botnvörpuskipin voru í árslok 36, höfðu 6 bæst við á árinu, en 3 farist. Ennfremur fjölgaði línuveiðaskipum og mótorbátum, þeim siðartöldu einkum í Vestmannaeyjum. Veiðitími botnvörpuskipanna var skemmri en árið áður; flest skipin löskuðust í mannskaðaveðrinu mikla í febrúarbyrjun og töfðust við það frá veiðum og í nóvembermánuði stöðvuðust að heita má öll botnvörpuskipin vegna kaupdeilunnar. Aflabrögðin voru yfirleitt góð, en fiskverkun gekk stirðlega á Suður- og Vesturlandi. Í Vestmannaeyjum var vertíðin lakari en árið á undan; aflinn varð að vísu jafnmikill og þá, en bátum hafði fjölgað mikið. Í mörgum verstöðvum sunnanlands var afbragðsafli og góður afli á Vestur- og Norðurlandi, en rýrari á Austurlandi, einkum á suðurfjörðunum. Verð á stórfiski var í byrjun um 180 kr. skp., en var í júlí komið niður í 160 kr., hækkaði svo aftur upp í 175 kr.; fjell verðið svo á ný og var í árslokin komið niður fyrir 150 kr. Labradorfiskur lækkaði

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

stöðugt á árinu; fjell hann úr 135 kr. skp. niður í 95 kr. í árslokin og hefir síðan fallið að miklum mun. Talið er, að í árslokin hafi verið liggjandi fiskur sem svarar 60000 skp. af fullverkuðum fiski. Síldveiðin var stunduð mjög mikið og er talið að alls hafi verið saltaðar yfir 250000 tn. (þar með talin kryddsöltun) og að í bræðslu hafi farið 147000 mál. Síldarverðið fór sílækkandi og er talsvert af síldinni óselt enn.

Útfluttar vörur hafa á síðastliðnu ári alls numið 71 milj. kr. Um *aðfluttar vörur* liggja ekki enn fullkomnar skýrslur, en áætlað er, að fluttar hafi verið inn á árinu vörur fyrir um 57 milj. kr., og hafa þá útfluttar vörur, umfram aðfluttar, numið um 14 milj. kr. Af útfluttum vörum á árinu er talið, að fiskiafurðir hafi numið 63 milj. kr. og landafurðir 7,5 milj. kr. Síðan 1913 hafa að- og útfluttar vörur numið því, er hjer segir:

Ár	Aðflutt milj. kr.	Útflutt milj. kr.	Ár	Aðflutt milj. kr.	Útflutt milj. kr.
1913	16,7	19,1	1920	82,3	60,5
1914	18,1	20,8	1921	46,1	47,5
1915	26,3	39,6	1922	52,0	50,6
1916	39,2	40,1	1923	50,7	58,0
1917	43,5	29,7	1924	60,0*	80,0
1918	41,0	36,9	1925	57,0*	71,0
1919	62,6	75,0			

Tekjur ríkissjóðs á síðastl. ári fóru langt fram úr því er áætlað var; er talið að tekjuafgangurinn hafi orðið 5¼ milj. kr. Ríkisskuldirnar, sem í árslok 1924 voru 16,6 milj. kr., voru í lok síðastl. árs 11,8 milj. kr.

Verðlagið innanlands hefir farið smálækkandi á árinu. Samkvæmt skýrslum Hagstofunnar um smásöluverð í Reykjavík hafa verðlagsbreytingar síðustu ára verið á þessa leið (meðalverð í júlí 1914 talið 100): Í okt. 1920: 454, í okt. 1922: 286, í okt. 1924: 312, í okt. 1925: 279 og í árslok 271. Verðlækkunin hefir haldið áfram það sem af er þessu ári og var verðvísitalan fyrir aprílmánuð 260. Verðfallið er þó æði misjafnt á hinum einstöku vörutegundum. Mest hefir það orðið á aðfluttum vörum, en minst á þeim vörum, sem eru alinnlendar. 33 af vörutegundum þeim, sem verðlagsskýrsla Hagstofunnar nær til, eru aðfluttar og varð meðalverð þeirra í aprílmánuði 234 (móti 100 fyrir stríð), 5 vörutegundir eru blandaðar (aðflutt efni, innlend gerð) og var meðalverð þeirra 255, en 19 vörutegundir eru innlendar og var meðalverð þeirra 306. Ennfremur liggja fyrir skýrslur um framfærslukostnað og er þar átt við útgjöld meðalfjölskyldu með tilteknum tekjum fyrir stríð. Sje framfærslukostnaðurinn í júlí 1914 talinn 100, hefir hann verið haustið 1920: 446, 1922: 291, 1924: 321 og 1925: 283.

Íslenska krónan hækkaði mjög mikið á árinu og varð hækkunin mest

*) Áætlað.

síðustu dagana í ágústmánuði og fyrri helming septembermánaðar og hjelt krónan áfram að hækka fram til októbermánaðarloka; allan þennan tíma var óvenjumikið framboð á erlendum gjaldeyri. Landsbankinn keypti samtals á árinu erlendan gjaldeyri fyrir 31838026 kr. og skiftust gjaldeyriskaupin eftir mánuðum þannig:

Janúar	1536229 kr.	Júlí	2219107 kr.
Febrúar	811253 —	Ágúst	5191585 —
Mars	1477463 —	September	7346364 —
April	1919144 —	Október	5567954 —
Mai	1487498 —	Nóvember	984739 —
Júni	2623046 —	Desember	673644 —

Inneign Landsbankans hjá erlendum bönkum var í lok hvers mánaðar þannig:

Janúar	kr. 5482785,47	Júlí	kr. 3257033,97
Febrúar	— 4387768,35	Ágúst	— 4791914,81
Mars	— 3920991,77	September	— 10024060,93
April	— 4261301,45	Október	— 12655911,31
Mai	— 3679269,39	Nóvember	— 9800286,86
Júni	— 3491645,09	Desember	— 6673122,09

	Gengi í Reykjavík						Gullgildi (meðaltal á mánuði)		
	Sterlingspund			Dollar			Ísland	Danmörk	Noregur
	Hæst	Lægst	Meðalt.	Hæst	Lægst	Meðalt.	%	%	%
1925									
Janúar	28,00	27,30	27,64	5,94	5,70	5,80	64,3	66,3	57,0
Febrúar	27,30	27,30	27,30	5,76	5,70	5,73	65,1	66,3	56,9
Mars	27,30	27,05	27,23	5,75	5,67	5,72	65,3	67,3	57,7
April	27,05	26,90	26,97	5,68	5,57	5,64	66,2	68,6	60,1
Mai	26,85	26,25	26,60	5,56	5,40½	5,49	68,0	70,0	62,5
Júni	26,25	26,25	26,25	5,41½	5,41	5,41¼	68,9	71,2	63,2
Júli	26,25	26,25	26,25	5,42	5,41¼	5,41½	68,9	79,1	66,9
Ágúst	26,25	25,00	26,05	5,42¼	5,16½	5,37¾	69,4	86,8	69,5
September	25,00	22,60	23,36	5,16¼	4,67¼	4,83¼	77,2	91,2	76,8
Október	22,60	22,15	22,39	4,68½	4,58	4,63½	80,5	91,5	75,2
Nóvember	22,15	22,15	22,15	4,58½	4,58	4,58¼	81,4	92,6	75,8
Desember	22,15	22,15	22,15	4,58½	4,57¾	4,57	81,5	92,6	75,8
1926									
Janúar	22,15	22,15	22,15	4,58	4,56½	4,57¼	81,6	92,4	75,9
Febrúar	22,15	22,15	22,15	4,57	4,56½	4,56¾	81,7	94,4	77,0
Mars	22,15	22,15	22,15	4,57¼	4,56½	4,57	81,7	97,2	79,7

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Í ársbyrjun var gengi sterlingspunds kr. 28,00 og dollars kr. 5,94. Fór ísl. króna smáhækkandi fram í maímánuð; síðari hluta þess mánaðar var gengi sterlingspunds kr. 26,25 og dollars kr. 5,41 og hélst það gengi fram í ágústmánuð. Þá lækkaði gengi sterlingspunds fyrst niður í kr. 26,00 og í mánaðarlokin niður í kr. 25,00; 7. september var það komið niður í kr. 24,00, 14. september niður í kr. 22,75. Svo lækkaði gengi sterlingspunds smámsaman niður í kr. 22.15 og hefir það gengi haldist óbreytt síðan 28. október sl. Taflan á bls. 5 sýnir m. a. hæsta og lægsta gengi sterlingspunds og dollars á hverjum mánuði síðastliðið ár, og það sem af er þessu ári og ennfremur meðalgengið.

Eftirfarandi tölur sýna meðalgengið á hverjum ársfjórðungi síðan á miðju ári 1922*) og ennfremur meðalgullgildi ísl. krónu.

1922	Sterlingspund	Danskar kr.	Dollar	Gullgildi ísl. kr. %
Júlí—september	25,84	124,40	5,94	64,1
Október—desember	25,69	116,38	5,83	65,2
1923				
Janúar—mars	28,50	118,31	6,22	61,1
April—júní	28,64	114,74	6,32	60,2
Júlí—september	29,95	118,59	6,72	56,4
Október—desember	30,00	119,08	6,93	54,9
1924				
Janúar—mars	32,48	122,98	7,75	49,1
April—júní	32,32	125,21	7,54	50,0
Júlí—september	31,24	115,31	7,05	52,9
Október—desember	28,57	108,90	6,24	59,9
1925				
Janúar—mars	27,40	102,58	5,75	64,9
April—júní	26,59	103,17	5,50 3/4	67,8
Júlí—september	25,22	119,10	5,21	71,6
Október—desember	22,23	113,64	4,60	81,1
1926				
Janúar—mars	22,15	115,95	4,57	81,7

Árið 1924 hækkaði ísl. króna úr 51,4 gullaurum (meðaltal jan.) upp

*) Þann 13. júní 1922 var tekin upp opinber skráning í bönkunum í Reykjavík eftir að hafa legið niðri um tveggja ára skeið. Til 21. maí 1924 var dollar skráður 2% hærra en sterlingspund og danskar krónur, en upp frá því án sjerstakrar hækkunar. Þar sem meginhluti viðskifta landsins út á við er í sterlingspundum og dönskum krónum, en aðeins lítill hluti í dollurum, er gullgildi ísl. krónu fram til 1. maí reiknað á sama hátt og síðan hefir verið gert, þ. e. eftir dollaragengi í rjettu hlutfalli við gengi sterlingspunds.

í 62,2 gullaura (meðaltal des.) eða um 21%*), en á síðastliðnu ári hækkaði hún úr 64,3 gullaurum upp í 81,5 gullaura eða um 27%. Að eins árin 1919 og 1920 hafa viðlíka breytingar átt sjer stað á gengi krónunnar; frá ársbyrjun til ársloka 1919 fjell krónan úr fullu gullgildi niður í 66 gullaura og komst í árslokin 1920 niður í 50 gullaura. Enn meiri hækkun en sú, er orðið hefir á ísl. krónunni á síðastliðnu ári, hefir átt sjer stað bæði á norsku og dönsku krónunni. Í árslok 1924 voru í Danmörku samþykt lög um gjaldeyrisráðstafanir og samkvæmt þeim gerður samningur við Þjóðbankann um, að gengi dollars færi eigi yfir tiltekið hámark og lækkaði lítið eitt á misserisfresti til ársloka 1926; var hámarkið fyrir síðara misserið 1925 kr. 5,60 og fyrir síðara misserið 1926 kr. 5,32. En gengi dönsku krónunnar tók skjótari og stórfeldari breytingum en til var ætlast. Meðalgengi dollars var í janúar 1925 kr. 5,63, í júlí kr. 4,72 og í desember s. l. kr. 4,03 og hefir því danska krónan hækkað á árinu um 41%. Síðan hefir hún enn hækkað og var í mars s. l. komin upp yfir 97 gullaura, þ. e. dollar skráður á 3,83, og hefir danska krónan þá hækkað frá því í janúar 1925 til mars 1926 um 47%. — Norska krónan hefir að miklu leyti orðið samferða dönsku krónunni. Í janúar 1925 var meðalgengi dollars í Oslo kr. 6,55, en sterlingspunds kr. 31,30 og var þá norska krónan 57 gullaurar. Í desember s. l. var meðalgengi dollars kr. 4,93, en sterlingspunds kr. 23,88 og jafngilti norska krónan þá nær 76 gullaurum. Hækkun norsku krónunnar á síðastliðnu ári hefir því numið 33%. Síðan hefir hún hækkað enn meir og komst í apríl þ. á. upp yfir 81 gulleyri, og hefir þá norska krónan hækkað frá því í janúar 1925 til apríl s. l. um 42%. Haustið 1925 var skipuð í Noregi nefnd til þess að rannsaka gjaldeyrismálið og gera tillögur um framkvæmdir í því. Í janúarlok s. l. skilaði nefndin áliti sínu. Komst hún að þeirri niðurstöðu, að sem stendur sje með öllu ókleift að koma norsku krónunni á skömmum tíma í fult gullgildi. Leggur nefndin til, að gengi norsku krónunnar verði fest um nokkurt skeið og telur nefndin að slík gengisfesting verði að vera svo langvarandi, að reynslan fái skorið úr, hvort sje tiltækilegra að koma krónunni í fult gullgildi eða festa hana til frambúðar í lægra gullgildi. Eins og fyr er sagt var norska krónan um áramótin, er nefndin lauk störfum sínum, nær 76 gullaurar, en síðan hefir hún hækkað allmikið, þrátt fyrir það, að Noregsbanki hefir reynt að sporna við hækkuninni.

Eins og kunnugt er tók Bretland upp gullinnlausn á seðlum sínum á síðastliðnu ári og hefir sú ráðstöfun verið til ómetanlegs gagns fyrir öll þau lönd, sem hafa viðskifti við Bretland eða selja afurðir sínar í sterlings-

*) Hækkunin 1924 er þó enn meiri ef miðað er við marsmánuð, er ísl. kr. varð lægst (47,7 gullaurar).

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

pundum. Þann 28. apríl s.l. ár tilkynti fjármálaráðherra Breta, að frá þeim degi seldi Englandsbanki gull til útflutnings gegn löglegum gjaldeyri (þ. e. gegn ríkisseðlum og Englandsbankaseðlum) og sama dag tók Holland upp gullinnlausn á sínum seðlum. Fjögur lönd hjer í álfu hafa þá nú komið gjaldeyri sínum í fult gullgildi, þ. e. Svíþjóð, Bretland, Holland og Sviss Mörg önnur lönd hafa fest gjaldeyri sinn með stýfingu, svo sem Austurríki, Rússland, Þýskaland, Pólland, baltisku löndin, Czekoslovakia, Ungverjaland og Finnland. Þar sem heita má, að danska krónan hafi þegar náð fullu gullgildi, er Ísland, Noregur og Spánn einu hlutlausu löndin, sem enn hefir eigi tekist að koma gjaldeyri sínum í fult gullgildi.

Vegna hinnar miklu hækkunar á ísl. gjaldeyri lækkaði Landsbankinn *forvexti* þann 1. október úr 8%, sem verið hafði frá 15. febrúar 1924 og niður í 7%. Í London voru forvextir í ársbyrjun 4%, hækkuðu í mars upp í 5%, lækkuðu í ágúst niður í 4½% og enn í október niður í 4%, en hækkuðu svo í desember upp í 5%. Í Kaupmannahöfn voru forvextir í ársbyrjun 7%, lækkuðu 25. ágúst niður í 6% og aftur 8. september niður í 5½%. Í Noregi smálækkuðu forvextir á árinu úr 6½% niður í 5% (14. september).

Þar sem *seðlaútgáfunni* hefir enn eigi verið ráðstafað endanlega hefir Landsbankinn, að tilhlutun ríkisstjórnarinnar, annast seðlaútgáfu þá, er heimiluð er í lögum nr. 7, 4, maí 1922. Samkvæmt ákvörðun laga nr. 6, 31. maí 1921, dró Íslandsbanki á síðastl. ári 1 milj. kr. seðla úr umferð, og nam seðlavelta hans í lok síðastl. árs 5 milj. kr. Er hjer á eftir tilgreint, hve mikið var í umferð af seðlum samkvæmt lögunum frá 1922, um miðbik og í lok hvers mánaðar.

1/1. '25	2500000 kr.	15/6. '25	1876000 kr.	30/11. '25	4786000 kr.
15/1. '25	2500000 —	30/6. '25	2226000 —	15/12. '25	4481000 —
31/1. '25	2000000 —	15/7. '25	2426000 —	31/12. '25	3701000 —
15/2. '25	2000000 —	31/7. '25	2326000 —	15/1. '26	3246000 —
28/2. '25	1200000 —	15/8. '25	2376000 —	31/1. '26	2771000 —
15/3. '25	1000000 —	31/8. '25	2526000 —	15/2. '26	2406000 —
31/3. '25	900000 —	15/9. '25	3596000 —	28/2. '26	2216000 —
15/4. '25	600000 —	30/9. '25	4456000 —	15/3. '26	1916000 —
30/4. '25	800000 —	15/10. '25	5551000 —	31/3. '26	1966000 —
15/5. '25	1326000 —	31/10. '25	5726000 —		
31/5. '25	1916000 —	15/11. '25	5546000 —		

Í desember sl. var farið að setja í umferð *skiftimynt* (einnar krónu og tveggja krónu peninga), er slegnir höfðu verið samkvæmt l. nr. 19, 27. júní 1925. Samtímis (auglýsing dags. 2. des. 1925) voru kallaðir inn krónuseðlar þeir, er verið hafa í umferð síðan haustið 1920 (samkv. augl. dags. 25. okt. 1920) og hætta þeir að vera löglegur gjaldeyrir í ríkissjóð og manna á meðal frá 1. ág. 1926.

Tekjur bankans síðastliðið ár hafa alls numið kr. 3874471.40 (að frádregnum kr. 223265.36, er fluttar voru frá fyrra ári), en árið áður námu þær kr. 3169453.96. Innborgaðir vextir hafa numið á árinu kr. 1546989.36 (1924: kr. 1713201.45) og forvextir af víxlum og ávísunum kr. 1215847.18 (1924: kr. 1144273.12). Ágóði af rekstri útbúanna nam kr. 86382.63 (1924: 79683.81), ýmsar tekjur námu kr. 235836.53 (1924: kr. 216511.00), og verðbrjef hækkuðu í verði um kr. 90064.84. Í ýmsum tekjum er gengishagnaður kr. 699350.86, og stafar hann eingöngu frá bresku lánunum, er lækkuðu að krónutölu vegna hækkunar ísl. krónunnar; á sjálfri gjaldeyrisverslun-inni varð tap, er nam kr. 919144.51. Auk þess hefir bankinn óbeinlínis orðið fyrir miklu vaxtatapi vegna innstæðu bankans erlendis, er var mest í lok októbermánaðar kr. 12655911.31. Þegar dregið er frá tekjunum greiddir vextir og kostnaður við rekstur bankans alls kr. 2597311.86 (þar með taldir vextir af seðlum í umferð samkvæmt lögum frá 1922) verður afgangs af tekjunum kr. 1277159.54 og kr. 223265.36 voru fluttar frá fyrra ári. Tap á fasteignum og fasteignarekstri varð kr. 21509.44, afskrifað tap bankans sjálfs á lánum og víxlum kr. 1519436.68, útbúsins á Eskifirði kr. 970000.00, útbúsins á Selfossi kr. 100000.00 og afskrifað af húseign bankans í Reykjavík kr. 50000.00. Lögákveðin gjöld nema kr. 15000.00 og kr. 110630.86 er flutt til næsta árs fyrir fyrirfram greiddum vöxtum. Alls nema gjöldin kr. 5383888.84 og rýrist því varasjóður um kr. 1286152.08.

Út af fjárþröng, er *Sparisjóður Árnessýslu* hafði komist í, leitaði hann aðstoðar Landsbankans í sambandi við umleitun um nauðasamninga við lánardrotna sína. Þann 13. desbr. 1924 var samþyktur nauðasamningur milli sparisjóðsins og lánardrotna hans og 31. s. m. var nauðasamningurinn staðfestur af skiftaráðanda. Samkvæmt samningi milli Sparisjóðs Árnessýslu og Landsbankans, dags. 18. mars og 18. apríl 1925, tók Landsbankinn við eignum og skuldum sparisjóðsins með þeim takmörkunum, skilmálum og skilyrðum, sem ákveðið er í nauðasamningnum. Fá almennir innstæðueigendur 75% af innstæðum sínum eins og þær voru, að viðlögðum bankasparisjóðsvöxtum, 31. desbr. 1923. Greiðast innstæðurnar smámsaman þannig, að árlega eru útborgaðir 5—10% eftir því er kringumstæður leyfa.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur
Landsbanka Íslands
31. desember 1925.

	EIGNIR.		Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:			
	a. Fasteignaveðslán	kr. 2 669 110 08		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 4 586 452 92		
	c. Handveðslán.	— 41 092 00		
	d. Ríkissjóðslán og lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga. . . .	— 742 109 00		
	e. Reikningslán.	— 4 417 218 78		
	f. Búnaðarlánadeildarlán	— 73 850 00		
			12 529 832	78
2.	Víxlar og ávísanir.		22 259 274	02
3.	Endurkeyptir víxlar		3 983 750	00
4.	Lán í hlaupareikningi.		936 878	19
5.	Erlend verðbrjef		616 875	72
6.	Bankavaxtabrjef		1 315 742	00
7.	Ríkissjóðsskuldabrjef og önnur innlend verðbrjef . .		1 324 844	44
8.	Fasteignir		406 764	38
9.	Húseignir með húsbúnaði		1 146 748	97
10.	Inneign hjá öðrum bönkum		6 699 817	46
11.	Ýmsir debitorar.		646 585	03
12.	Peningar í sjóði.		526 054	66
		Kr.	52 393 167	65

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Seðlaskuld bankans við ríkissjóð	750 000	00
2.	Seðlar í umferð skv. lögum 4. maí 1922	3 701 000	00
3.	Innskotsfje rikissjóðs	1 200 000	00
4.	Krónuseðlar	242 000	00
5.	Bankaskuldabrjef	800 000	00
6.	Skuld við ríkissjóð (brezka lánið frá 1921).	1 894 950	77
7.	Brezkt lán tekið 1924	4 119 900	00
8.	Innstæðufje í hlaupareikningi	7 578 398	39
9.	Innstæðufje í sparisjóði	24 421 119	86
10.	Innstæðufje gegn viðtökuskírteinum	4 773 373	84
11.	Inneign veðdeildar.	1 245 015	45
12.	Innheimt fje ekki útborgað	49 690	19
13.	Akceptkonto	1 591	75
14.	Skuld við aðra banka	52 312	97
15.	Ýmsir kreditorar	590 368	19
16.	Varasjóður bankans	713 847	92
17.	Fyrirfram greiddir vextir	259 598	32
	Kr.	52 393 167	65

Landsbankinn í Reykjavík, í maí 1926.

Stjórn Landsbankans.

Magnús Sigurðsson. L. Kaaber. Georg Ólafsson.

Rich. Torfason.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Reikningur yfir tekjur og gjöld Landsbankans á árinu 1925.

	TEKJUR.	Kr.	aur.
1.	Flutt frá f. á.	223 265	36
2.	Ágóði af rekstri útbúsins á Ísafirði	44 015	00
3.	Ágóði af rekstri útbúsins á Akureyri	42 367	63
4.	Innborgaðir vextir	1 546 989	36
5.	Forvextir af víxlum og ávísunum	1 215 847	18
6.	Ýmsar tekjur	935 187	39
7.	Verðbrjef hækkuð í verði	90 064	84
8.	Til jafnaðar frá varasjóði	1 286 152	08
	Kr.	5 383 888	84

	GJÖLD.		Kr.	aur.
1.	Útborgaðir vextir		2 000 219	41
2.	Kostnaður við rekstur bankans		457 091	68
3.	Fyrirfram greiddir vextir		110 630	86
4.	Tap bankans á fasteignum og fasteignarekstri		21 509	44
5.	Tap bankans sjálfs á lánum og víxlum		1 519 436	68
6.	Tap útbúsins á Eskifirði		970 000	00
7.	Tap útbúsins á Selfossi		100 000	00
8.	Húseign bankans lækkuð í verði		50 000	00
9.	Lögákveðin gjöld:			
	a. Gjald til ríkissjóðs samkv. lögum 18. september 1885 og lögum 12. janúar 1900	kr. 7 500 00		
	b. Gjald til ríkissjóðs af seðlaskuld bankans samkv. lögum 4. maí 1922	— 140 000 77		
	c. Gjald til byggingarsjóðs samkv. lögum 21. október 1925	— 7 500 00	155 000	77
	Kr.		5 383 888	84

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur Landsbankans í Reykjavík 31. desbr. 1925.

	EIGNIR.		Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:			
	a. Fasteignaveðslán	kr. 1 150 718 08		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 1 819 221 67		
	c. Handveðslán	— 17 912 00		
	d. Ríkissjóðslán og lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga	— 648 664 00		
	e. Reikningslán	— 1 791 608 42		
	f. Búnaðarlánadeildarlán	— 73 850 00		
			5 501 974	17
2.	Víxlar innlendir og ávísanir		17 133 477	79
3.	Víxlar og ávísanir til greiðslu erlendis		39 823	92
4.	Endurkeyptir víxlar		3 983 750	00
5.	Lán í hlaupareikningi		936 878	19
6.	Erlend verðbrjef		616 875	72
7.	Bankavaxtabrjef		1 301 468	00
8.	Ríkissjóðsskuldabrjef og önnur innlend verðbrjef . .		1 324 844	44
9.	Fasteignir		366 264	38
10.	Bankabyggingin með húsbúnaði.		988 007	70
11.	Útbúið á Ísafirði		1 560 274	18
12.	Útbúið á Akureyri.		29 949	39
13.	Útbúið á Eskifirði		3 350 577	86
14.	Útbúið á Selfossi		1 612 277	48
15.	Inneign hjá öðrum bönkum		6 675 923	37
16.	Ýmsir debitorar.		363 433	57
17.	Peningar í sjóði		316 280	70
		Kr.	46 102 080	86

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Seðlaskuld bankans við ríkissjóð	750 000	00
2.	Seðlar í umferð samkvæmt lögum 4. maí 1922 . . .	3 701 000	00
3.	Innskotsfje ríkissjóðs	1 200 000	00
4.	Krónuseðlar	242 000	00
5.	Bankaskuldabrjef	800 000	00
6.	Skuld við ríkissjóð (brezka lánið frá 1921)	1 894 950	77
7.	Brezkt lán tekið 1924	4 119 900	00
8.	Innstæðufje í hlaupareikningi	6 761 755	46
9.	Innstæðufje í sparisjóði	20 515 709	61
10.	Innstæðufje gegn viðtökuskírteinum	3 424 108	09
11.	Inneign veðdeildar	1 245 015	45
12.	Innheimt fje ekki útborgað	48 415	05
13.	Akceptkonto	1 591	75
14.	Ýmsir kreditorar	573 155	90
15.	Varasjóður bankans	713 847	92
16.	Fyrirfram greiddir vextir	110 630	86
	Kr.	46 102 080	86

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur útbús Landsbankans á Ísafirði 31. desbr. 1925.

	EIGNIR.		Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:			
	a. Fasteignaveðslán	kr. 532 377 00		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 155 435 00		
	c. Handveðslán	— 5 350 00		
	d. Lán gegn ábyrgð sveitafjelaga .	— 8 500 00		
	e. Reikningslán	— 1 354 329 29		
			2 055 991	29
2.	Víxlar innlendir og ávísanir		1 234 781	65
3.	Víxlar og ávísanir til greiðslu erlendis		2 937	39
4.	Bankavaxtabrjef.		11 106	00
5.	Húsbúnaður og áhöld		2 345	00
6.	Fasteignir		35 500	00
7.	Ýmsir debitorar		203 914	10
8.	Peningar í sjóði.		11 866	07
		Kr.	3 558 441	50

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Skuld við Landsbankann	1 560 274	18
2.	Skuld við aðra banka	31 866	67
3.	Innstæðufje í hlaupareikningi.	243 304	23
4.	Innstæðufje í sparisjóði	1 447 252	68
5.	Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	235 065	74
6.	Flutt til næsta árs	40 678	00
	Kr.	3 558 441	50

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur útbús Landsbankans á Akureyri 31. desbr. 1925.

	EIGNIR.		Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:			
	a. Fasteignaveðslán	kr. 223 600 00		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 660 702 00		
	c. Handveðslán	— 17 450 00		
	d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga	— 20 000 00		
	e. Reikningslán	— 754 133 13		
			1 675 885	13
2.	Víxlar innlendir og ávísanir.		518 072	00
3.	Víxlar og ávísanir til greiðslu erlendis		20 465	11
4.	Inneign hjá öðrum bönkum		5 663	88
5.	Húsbúnaður og áhöld		1 000	00
6.	Peningar í sjóði		75 301	86
		Kr.	2 296 387	98

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Skuld við Landsbankann	29 949	39
2.	Innstæðufje í hlaupareikningi	220 441	51
3.	Innstæðufje i sparisjóði	1 225 033	63
4.	Innstæðufje gegn viðtökuskírteinum	732 476	02
5.	Ýmsir kreditorar	17 212	29
6.	Innheimt fje ekki útborgað . . . . . , ...	1 275	14
7.	Flutt til næsta árs.	70 000	00
	Kr.	2 296 387	98

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur útbús Landsbankans á Eskifirði 31. desbr. 1925.

	EIGNIR.		Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:			
	a. Fasteignaveðslán	kr. 552 405 00		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 546 577 00		
	c. Handveðslán	— 380 00		
	d. Lán gegn ábyrgð sveitafjelaga . .	— 64 945 00		
	e. Reikningslán	— 433 540 70		
			1 597 847	70
2.	Víxlar innlendir og ávísanir		2 399 440	82
3.	Inneign hjá öðrum bönkum		18 230	21
4.	Bankavaxtabrjef		3 168	00
5.	Húseign útbúsins, húsbúnaður og áhöld		46 798	68
6.	Fasteignir		5 000	00
7.	Ýmsir debitorar		76 940	17
8.	Peningar í sjóði		114 561	92
		Kr.	4 261 987	50

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Skuld við Landsbankann	3 350 577	86
2.	Skuld við aðra banka	20 446	30
3.	Innstæðufje í hlaupareikningi	285 223	27
4.	Innstæðufje í sparisjóði	390 422	84
5.	Innstæðufje gegn viðtökuskírteinum	190 637	40
6.	Flutt til næsta árs	24 679	83
	Kr.	4 261 987	50

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur útbús Landsbankans á Selfossi 31. desbr. 1925.

	EIGNIR.		Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:			
	a. Fasteignaveðslán	kr. 210 010 00		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 1 404 517 25		
	c. Reikningslán	— 83 607 24		
			1 698 134	49
2.	Víxlar innlendir og ávísanir		910 275	34
3.	Húseign útbúsins með húsbúnaði		108 597	59
4.	Ýmsir debitorar		2 297	19
5.	Peningar í sjóði		8 044	11
		Kr.	2 727 348	72

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Skuld við Landsbankann	1 612 277	48
2.	Innstæðufje í hlaupareikningi	67 673	92
3.	Innstæðufje í sparisjóði	842 701	10
4.	Innstæðufje gegn viðtökuskírteinum	191 086	59
5.	Flutt til næsta árs	13 609	63
	Kr.	2 727 348	72

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur Sparisjóðs Árnessýslu á Eyrarbakka 31. desbr. 1925.

	EIGNIR.			Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum:				
	a. Fasteignaveðslán	kr.	127 682 00		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	657 016 84		
	c. Handveðslán	—	385 00		
	d. Lán gegn ábyrgð sveitafjelaga . .	—	72 026 00		
	e. Reikningslán	—	71 334 59		
				928 444	43
2.	Óinnleystir víxlar			45 057	75
3.	Verðbrjef			19 100	00
4.	Inneign í bönkum:				
	a. Útbú Landsbankans á Selfossi . .	kr.	24 985 50		
	b. Landsbankinn í Reykjavík	—	12 800 82		
	c. Íslandsbanki í Reykjavík	—	1 460 35		
				39 246	67
5.	Ýmsir debitorar			2 036	86
6.	Fasteignir			2 816	39
7.	Húsbúnaður			1 500	00
8.	Óinnkomnir vextir fallnir í gjalddaga			25 592	55
9.	Peningar í sjóði			6 548	99
			Kr.	1 070 343	64

	SKULDIR.	Kr.	aur.
1.	Sparisjóðsinnstæðufje	1 058 538	14
2.	Fyrirfram greiddir vextir	11 805	50
	Kr.	1 070 343	64

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur 1. flokks veð-

	EIGNIR.			Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum			240 315	68
2.	Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:				
	a. Fallið í gjalddaga	kr.	2 383 66		
	b. Ekki fallið í gjalddaga	—	4 486 62		
				6 870	28
3.	Inneign hjá Landsbankanum			277 153	95
			Kr.	524 339	91

Efnahagsreikningur 2. flokks veð-

	EIGNIR.			Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum			847 136	77
2.	Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:				
	a. Fallið í gjalddaga	kr.	7 012 35		
	b. Ekki fallið í gjalddaga	—	10 393 71		
				17 406	06
3.	Inneign hjá Landsbankanum			305 432	43
			Kr.	1 169 975	26

deildar Landsbankans 31. desbr. 1925.

	SKULDIR.			Kr.	aur.
1.	Bankavaxtabrjef í umferð			374 500	00
2.	Ógreiddir vextir af bankavaxtabrjefum:				
	a. Fallnir í gjalddaga	kr.	3 359 25		
	b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	8 426 25		
				11 785	50
3.	Mismunur, sem reikningslega tilheyrir varasjóði:				
	a. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur, sbr. eignalið 2	kr.	6 870 28		
	b. Innborgaðar varasjóðstekjur . . .	—	131 184 13		
				138 054	41
			Kr.	524 339	91

deildar Landsbankans 31. desbr. 1925.

	SKULDIR.			Kr.	aur.
1.	Bankavaxtabrjef í umferð			1 095 900	00
2.	Ógreiddir vextir af bankavaxtabrjefum:				
	a. Fallnir í gjalddaga	kr.	81 00		
	b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	24 660 00		
				24 741	00
3.	Mismunur, sem reikningslega tilheyrir varasjóði:				
	a. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur, sbr. eignalið 2	kr.	17 406 06		
	b. Innborgaðar varasjóðstekjur . . .	—	31 928 20		
				49 334	26
			Kr.	1 169 975	26

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Efnahagsreikningur 3. flokks veð-

	EIGNIR.			Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum			1 501 727	97
2.	Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:				
	a. Fallið í gjalddaga	kr.	8 253 59		
	b. Ekki fallið í gjalddaga	—	18 604 53		
				26 858	12
3.	Inneign hjá Landsbankanum			337 449	93
			Kr.	1 866 036	02

Efnahagsreikningur 4. flokks veð-

	EIGNIR.			Kr.	aur.
1.	Skuldabrjef fyrir lánum			4 391 124	87
2.	Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:				
	a. Fallið í gjalddaga	kr.	41 941 77		
	b. Ekki fallið í gjalddaga	—	53 475 07		
				95 416	84
3.	Inneign hjá Landsbankanum			324 979	14
			Kr.	4 811 520	85

deildar Landsbankans 31. desbr. 1925.

	SKULDIR.			Kr.	aur.
1.	Bankavaxtabrjef í umferð			1 718 900	00
2.	Ógreiddir vextir af bankavaxtabrjefum:				
	a. Fallnir í gjalddaga	kr.	2 313 00		
	b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	38 675 25		
				40 988	25
3.	Mismunur, sem reikningslega tilheyrir varasjóði:				
	a. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur, sbr. eignalið 2	kr.	26 858 12		
	b. Innborgaðar varasjóðstekjur . . .	—	79 289 65		
				106 147	77
			Kr.	1 866 036	02

deildar Landsbankans 31. desbr. 1925.

	SKULDIR.			Kr.	aur.
1.	Bankavaxtabrjef í umferð			4 565 400	00
2.	Ógreiddir vextir af bankavaxtabrjefum:				
	a. Fallnir í gjalddaga	kr.	7 852 50		
	b. Ekki fallnir í gjalddaga.	—	102 721 50		
				110 574	00
3.	Mismunur, sem reikningslega tilheyrir varasjóði:				
	a. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur, sbr. eignalið 2	kr.	95 416 84		
	b. Innborgaðar varasjóðstekjur . . .	—	40 130 01		
				135 546	85
			Kr.	4 811 520	85

Landsbankinn í Reykjavík, í maí 1926.

Stjórn Landsbankans.

Magnús Sigurðsson. L. Kaaber. Georg Ólafsson.

Rich. Torfason.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hér med leyfi eg mér allravirðingarfylst
að sækja til hins háa Stjórnarráðs um
bankastjóra-stöðu þá við Landsbanka
Íslands, sem auglýst hefir verið. Eg
leyfi mér jafnframt virðingarfylst að
taka fram, að eg hefi verið endurskoð-
andi við bankann um nokkurra ára
skeið, síðan gæzlustjóri hans eitt ár og
loks settur bankastjóri til þess að gegna
starfi því, er hér um ræðir, rúmt
hálft fjórða ár.

Allravirðingarfylst

Benedikt Sveinsson.

Reykjavík 14. júlimán. 1921.

Til

Stjórnarráðs Íslands.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS.

Reykjavík, 31. desember *19* 17.

Hjermeð eruð þjer, herra alþingismaður, settur fyrst um sinn þangað til öðruvísi verður ákveðið bankastjóri við Landsbankann í stað Björns bankastjóra Sigurðssonar á eigin ábyrgð og með launum þeim, sem sýslan þessari eru lögð að lögum.

Þetta er yður hjermeð tjáð til leiðbeiningar og eptirbreytni.

Sigurður Jónsson

Til

herra alþingismanns Benedikts Sveinssonar,

Reykjavík.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS.

Reykjavík, 31. janúar *19*17.

Hjermeð eruð þjer, herra alþingismaður, settur gæzlustjóri Landsbankans í stað Jóns Gunnarssonar fyrst um sinn þangað til öðruvísi verður ákveðið.

Þetta er yður hjermeð tjáð til leiðbeiningar og eptirbreytni.

Sigurður Jónsson.

Til

herra alþingismanns Benedikts Sveinssonar.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur